

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.52.2024.JM
3535975.13991208.11331103
Warszawa, 27-12-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją pana Posła Franciszka Sterczewskiego z dnia 11 grudnia 2024 r. w sprawie systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), znak: K10INT6904, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

1. Jak wygląda harmonogram wdrażania ROP? Kiedy nastąpić ma pełne wdrożenie tego mechanizmu?

Dyrektywa 2008/98/WE w sprawie odpadów, w której znajduje się art. 8a dot. ROP, jest wiążąca w zakresie rezultatu, jakie mają osiągnąć Państwa Członkowskie. Istniejące w Polsce systemy ROP realizują wskazane w dyrektywie założenia, zaś ocena transpozycji przepisów powinna być dokonana w kontekście funkcjonujących systemów. Szczegółowe rozwiązania stanowiące systemy ROP, zostały ujęte w przepisach szczegółowych, w tym m.in. w ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ustawie o bateriach i akumulatorach, ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowanie niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ustawie o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Dotychczasowe rozwiązania w zakresie ROP dla opakowań budzą istotne zastrzeżenia, w szczególności w zakresie braku dostatecznej motywacji do ekoprojektowania, wpływu na realizację celów gmin w zakresie wymaganych poziomów recyklingu oraz nieprawidłowości przy wystawianiu dokumentów potwierdzających recykling. W świetle powyższego Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega pilną potrzebę zmiany funkcjonujących przepisów dotyczących ROP dla opakowań.

Prezydencja Rady i przedstawiciele Parlamentu Europejskiego w dniu 4 marca 2024 r. osiągnęli wstępne porozumienie polityczne w sprawie przepisów dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych (PPWR). Po kolejnych etapach procesu prawodawczego, w dniu 16 grudnia 2024 r. tekst aktu został zaakceptowany przez Radę. Kolejnym krokiem jest publikacja rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej co powinno nastąpić na początku 2025 r. Uchwalone rozporządzenie będzie stanowiło *lex specialis* w stosunku do dyrektywy 2008/98/WE i będzie istotnie wpływało na treść opracowywanych przepisów krajowych w zakresie reformy systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta produktów w opakowaniach.

Informuję, że aktualnie trwają prace wewnętrzne nad wypracowaniem nowego modelu rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W przygotowaniu znajduje się ocena skutków

regulacji projektu ustawy oraz sam projekt ustawy. Wpis projektu do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów jest planowany na początku 2025 r.

Tematyka ROP była przedmiotem XIX, XX i XXI posiedzenia Zespołu doradczego Ministra Klimatu i Środowiska do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami, zwanego dale „zespołem doradczym”, które odbyły się odpowiednio w dniu 23 kwietnia 2024 r. oraz 11 czerwca 2024 r. oraz 18 września 2024 r. Następnie członkowie zespołu doradczego przekazywali pisemne pytania oraz uwagi dotyczące nowego systemu ROP, które zostały omówione na XXII posiedzeniu zespołu doradczego w dniu 10 października 2024 r.

Jednocześnie należy wskazać, że w obowiązujących przepisach znajdują się regulacje dotyczące ROP, a mianowicie ogólne minimalne wymogi dotyczące systemów ROP określone zostały w art. 22 i 22a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, natomiast regulacje szczegółowe zostały określone w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach,
- ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowanie niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
- ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminie.

2. Czy planowane jest przyspieszenie prac, by termin wejścia w życie ROP był jak najbliższy wejściu w życie systemu kaucyjnego? Jeśli tak – na jakim etapie są obecnie prace? Jeśli nie – dlaczego?

Zgodnie art. 1 ust. 1 lit. c, przyjętej w dniu 21 listopada 2024 r. przez Sejm, ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw przez uruchomienie systemu kaucyjnego rozumie się dzień, od którego system kauczyny jest prowadzony przez podmiot reprezentujący zgodnie z zasadami określonymi w art. 40g ust. 1, **jednak nie wcześniej niż dzień 1 października 2025 r.** W Ministerstwie Klimatu i Środowiska trwają obecne prace nad przeprowadzeniem oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych nowych regulacji dot. ROP, której wyniki zostaną zawarte w OSR, następnym krokiem będą uzgodnienia wewnętrzne oraz złożenie wniosku o wprowadzenie projektu ustawy do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. Ministerstwo Klimatu i Środowiska dołoży wszelkich starań, aby przedmiotowy proces legislacyjny przebiegał możliwie sprawnie.

Podkreślenia wymaga, że nie jest planowane dalsze odsuwanie wejścia w życie terminu uruchomienia systemu kaucyjnego i uzależnianie jego uruchomienia od postępu prac nad systemem ROP dla opakowań.

3. Czy rozważane jest rozwiązanie tymczasowe (postulowane przez UMP) polegające na wpłacie na rachunek NFOŚiGW środków z niezwróconych kaucji, aby zasilaty one fundusz wspierający gminne systemy gospodarowania odpadami?

Zgodnie z ideą systemu kaucyjnego, system będą tworzyć i finansować przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu napoje w opakowaniach, którzy powołują odpowiedzialnego za prowadzenie systemu operatora. Źródłem finansowania dla systemu będą opłaty wnoszone

przez wprowadzających, nieodebrana kaucja i przychody pochodzące ze sprzedaży surowców. Wszystkie wymienione przychody mają być przeznaczane na rozwój systemu.

Niezależnie od samej kwestii zapewnienia finansowania systemów kaucyjnych, przyjęcie postulatu przekazywania kaucji do podmiotów niezaangażowanych w tworzenie systemu kaucyjnego byłoby niezgodne z art. 8a ust. 4 lit. a dyrektywy 2008/98/WE, w związku z czym takie rozwiązanie nie jest planowane do uwzględnienia w nowelizacji ustawy.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.